

SZENTPÉTERY Imre: Chronologia. (A magyar történettudomány kézikönyve II/5.) Bp., 1925. 14. oldal.

<http://mek.oszk.hu/05400/05442/pdf/chronologia.pdf>

14. A nap és a hold járásának számítása a középkorban nem volt és nem is lehetett egészen tökéletes; az mégis ismeretes volt, hogy sem a napév hossza, sem a holdhónapé nem fejezhető ki egész napokkal, hanem tört naprészek is szükségesek a pontos megállapításhoz. Sőt a napév hosszát az alexandriai Sosigenes számításai alapján a valóságot eléggé megközelítő pontossággal már Julius Caesar 365 1/4 napra tette; Claudius Ptolomaeus, a Kr. u. II. században élt asztronómus már tudta, hogy ez az adat sem eléggé pontos, a X. Alfonz kasztíliai király által a XIII. század közepén készítettetett táblázatokban pedig a napév hossza a valóságtól alig egy fél perccel eltérően van megállapítva. A synodikus holdhónap hosszát viszont a görög Meton számításai már a Kr. e. V. század közepén 291 /2 napnál valamivel többre teszik.

17. A középkorban és folytatólagosan az újkorban is az események megtörténtének időpontját (keltét, dátumát) az év, a hónap és a nap megnevezésével határozták meg pontosan. A hónap neve ugyan a középkori dátumok nagy részéből elmaradt s a pontosság csökkentése nélkül el is maradhatott (t. i. a keresztény ünnepek szerint kifejezett dátumokból), ellenben az évnek vagy a napnak a dátumból való elhagyása, mi a középkorban szintén gyakori eset volt, már a dátum pontosságának és a megoldás¹³ biztosságának rovására történt. Mind az évnek mind a kelet napjának jelölése a középkorban többféle módon történhetett és történt is, még pedig nemcsak különböző helyeken és forrásokban, hanem igen sok esetben ugyanazon a helyen, egy és ugyanazon kelet kifejezésére találunk egymás mellett felsorolva különböző időadatokat az évnek és a napnak többféle módon való meghatározására. Ezek az eltérő jellegű, de ugyanazon időpontra vonatkozó adatok az időpontnak minél pontosabb meghatározására és a kelet helyességének ellenőrzésére szolgáltak a maguk idejében, s szolgálnak ma is a források adatainak történeti felhasználásakor.